

geschiedenis en staatsinrichting CSE BB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 48 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

De vakinhoudelijke argumenten waarvan sprake is in de algemene regel 3.3 moeten voor het vak geschiedenis en staatsinrichting afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijk verantwoorde publicaties.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

1 maximumscore 2

Uitspraak 1 is onjuist.

Uitspraak 2 is juist.

Uitspraak 3 is onjuist.

Uitspraak 4 is juist.

Indien vier antwoorden juist	2
Indien drie antwoorden juist	1
Indien minder dan drie antwoorden juist	0

2 maximumscore 1

Bij A. Kuyper hoort protestantse stroming.

Bij H. Schaepman hoort katholieke stroming.

Bij P.J. Troelstra hoort socialistische stroming.

Opmerking

Alleen als alle drie de politieke stromingen juist zijn ingevuld, mag een scorepunt worden toegekend.

3 maximumscore 2

Bij uitspraak 1 (Het is goed voor....) past politieke partij a (= ARP).

Bij uitspraak 2 (De rijken worden rijker....) past politieke partij d (= SDAP).

Bij uitspraak 3 (Alleen mensen.....) past politieke partij b (= Liberale Bond).

Bij uitspraak 4 (Wij accepteren....) past politieke partij c (= RKSP).

Indien vier antwoorden juist	2
Indien drie antwoorden juist	1
Indien minder dan drie antwoorden juist	0

4 B

5 C

6 A

7 C

8 A

9 B

Vraag	Antwoord	Scores
10	C	
11	<p>maximumscore 2</p> <p>Uitspraak 1 is juist. Uitspraak 2 is onjuist. Uitspraak 3 is juist. Uitspraak 4 is onjuist.</p> <p>Indien vier antwoorden juist 2 Indien drie antwoorden juist 1 Indien minder dan drie antwoorden juist 0</p>	
12	D	
13	<p>maximumscore 2</p> <p>Uitspraak 1 is onjuist. Uitspraak 2 is juist. Uitspraak 3 is onjuist. Uitspraak 4 is juist.</p> <p>Indien vier antwoorden juist 2 Indien drie antwoorden juist 1 Indien minder dan drie antwoorden juist 0</p>	
14	<p>maximumscore 1</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Ik ben vóór een referendum, omdat de mening van (de meerderheid van) de bevolking dan pas echt meetelt / het besluit op een directe/democratische manier wordt genomen. of Ik ben tegen een referendum, omdat er grote tegenstellingen tussen voor- en tegenstanders kunnen ontstaan / de gemeenteraad de burgers al vertegenwoordigt bij de benoeming van een nieuwe burgermeester / een referendum veel tijd en geld kost / veel burgers niet kunnen overzien wie de meest geschikte kandidaat is / het suggereert dat de burgemeester het hoofd van een gemeente is.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als na een keuze een juist, passend argument volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>	
15	D	

Vraag	Antwoord	Scores
16	maximumscore 2 Iemand die mogelijk een misdrijf heeft gepleegd, is een (5 = verdachte). Hij wordt verdedigd door een (1 = advocaat). De (2 = officier van justitie) klaagt iemand aan die mogelijk een misdrijf heeft gepleegd.	
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
17	maximumscore 3 Uitspraak 1 is onjuist. Uitspraak 2 is juist. Uitspraak 3 is onjuist. Uitspraak 4 is onjuist. Uitspraak 5 is juist.	
	Indien vijf antwoorden juist	3
	Indien vier antwoorden juist	2
	Indien drie antwoorden juist	1
	Indien minder dan drie antwoorden juist	0

Historisch overzicht vanaf 1900

- 18 maximumscore 1**
Bij de periode 1930-1940 hoort liedje 2 (Ik ga tweemaal daags...).
Bij de periode 1960-1970 hoort liedje 3 (De dorpsjeugd klit...).
Bij de periode 1990-2000 hoort liedje 1 (Er is geen zondag meer...).

Opmerking

Alleen als alle drie de liedjes bij de juiste periode staan, mag een scorepunt worden toegekend.

- 19 maximumscore 2**
Uitspraak 1 is juist.
Uitspraak 2 is onjuist.
Uitspraak 3 is onjuist.
Uitspraak 4 is juist.
- Indien vier antwoorden juist 2
Indien drie antwoorden juist 1
Indien minder dan drie antwoorden juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 2 Bij omschrijving 1 hoort land A (= Verenigd Koninkrijk). Bij omschrijving 2 hoort land C (= Nederland). Bij omschrijving 3 hoort land D (= Duitsland). Bij omschrijving 4 hoort land B (= België).	
	Indien vier antwoorden juist	2
	Indien drie antwoorden juist	1
	Indien minder dan drie antwoorden juist	0
21	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: Wél een groot monument: – Het Nederlandse leger heeft vier jaar lang de grenzen van ons land bewaakt. – Er zijn (ondanks de neutraliteit van Nederland) zeelieden omgekomen tijdens de Eerste Wereldoorlog (door mijnen). of Niet een groot monument: – Het leger hoefde niet te vechten / er zijn weinig slachtoffers gevallen (omdat Nederland neutraal was). – In vergelijking met andere landen zijn in Nederland vrijwel geen slachtoffers gevallen.	
22	C	
23	D	
24	A	
25	maximumscore 2 • uitspraak 4 • uitspraak 5	1 1
26	maximumscore 2 • uitspraak 2 • uitspraak 4	1 1
27	A	
28	A	
29	C	
30	B	

Vraag	Antwoord	Scores
31	maximumscore 2 Bij a hoort 3 (= 1980). Bij b hoort 5 (= de Verenigde Naties). Bij c hoort 7 (= het uit elkaar houden van strijdende partijen).	
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
32	maximumscore 2 • uitspraak 2 • uitspraak 3	1 1
33	D	
34	maximumscore 1 Eerst komt krantenkop 3, dan 2 en ten slotte 1.	
	<i>Opmerking</i> <i>Er is maar één juiste volgorde.</i>	
35	D	

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 10 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

vraag 1	http://www.engelfriet.net/Alie/Hans/1848grondwet.gif .
vraag 2	1 http://cache.eb.com/eb/image?id=35996&rendTypeld=4 . 2 http://www.dbnl.org/tekst/troe002gede04_01/troe002gede04ill01.gif . 3 http://www.dbnl.org/tekst/rome002erfl01_01/rome002erfl01ill172.gif .
vraag 4	naar: J. Koch, Abraham Kuyper. Een biografie, Amsterdam 2006, pag. 484.
vraag 5	http://members.lycos.nl/akkelies/14-4.jpg .
vraag 6	Libro Books, Nederland in de 20ste eeuw 1900-1930, Hoogetveen 2004, pag. 35.
vraag 7	D. Roosjen, Een eeuw christelijk nationaal schoolonderwijs te Hardenberg, Hardenberg 1970, omslag.
vraag 8	M. van der Plas, De kerk gaat uit, Bilthoven 1973, pag. 116.
vraag 10	http://katherine.nl/www4/uploads/img450a51282563a.jpg .

- vraag 18 1 naar: De bokken en de schapen, Van den Hanenberg en Scholten, Amsterdam 2001, pag. 449.
2 naar: Bronnenboek, W.F. Kalkwiek e.a., Amsterdam 1973, pag. 187.
3 naar: De bokken en de schapen, Van den Hanenberg en Scholten, Amsterdam 2001, pag. 276.
- vraag 19 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Archduke_car.jpg.
- vraag 20 bewerkt door Cevo/Cito.
- vraag 22 <http://www.zum.de/Faecher/G/BW/Landeskunde/rhein/hd/km/jd/index.htm>
verzameling Wolfgang Haney.
- vraag 23 www.eendijkvaneendijk.nl.
- vraag 24 M. Bossenbroek e.a., Het geheugen van Nederland, Amsterdam 2006, pag. 93.
- vraag 26 naar: <http://hmi.ewi.utwente.nl/choral/radiooranjestatic.html>.
- vraag 27 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/30/Berlin_Airlift_Memorial-Rhein_Main.
- vraag 28 Corel Gallery Magic, Corel Corporation 1997 (Cd-rom met afbeeldingen).
- vraag 30 F. van Oostrom (red.), Historisch Tableau, Amsterdam 1998, pag. 146.
- vraag 33 Oh, my god – Algemeen Dagblad, Rotterdam 2001, pag. 15.
- vraag 35 bewerkt door Cito/Cevo.